

ANALIZA RAZLIČITIH IZVEDBI USISA MORSKE VODE ZA DIZALICE TOPLINE MORSKA VODA-VODA: PROJEKT SEADRION

Autori:

Tena Maruševac, Boris Ćosić, Neven Duić
Sveučilište u Zagrebu, Fakultet strojarstva i
brodogradnje

tena.marusevac@fsb.hr, boris.cosic@fsb.hr,
neven.duic@fsb.hr

UVOD

- Dizalice topline mogu se koristiti za grijanje, hlađenje i proizvodnju potrošne tople vode
  - Energetski učinkovite
  - Ekološki prihvatljive
  - $SPF > 2,5$ – obnovljivi izvor energije
- Često su korištene u sklopu niskoenergetskih zgrada
- Potrebna regulatorna i tehnološka poboljšanja, financijski poticaji te osvještavanje i podizanje javne svijesti

O PROJEKTU SEADRION

- Projekt sufinanciran od strane EU
  - Europski fond za regionalni razvoj
  - Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA II)
  - Na projektu sudjeluje 7 partnera iz Italije, Slovenije, Hrvatske, Albanije i Grčke
- **Cilj:** uspostavljanje transnacionalne mreže dizalica topline koje koriste more
- Do sada napravljeno:
  - Energetska analiza zgrada instalacije pilot postrojenja
  - Pregled legislativa država sudionika
  - Pregled postojećih instalacija dizalica topline na morsku vodu po državama
- Preostalo za napraviti:
  - Instalacija i praćenje rada pilot postrojenja
  - Prijedlozi za ubrzanje razvoja dizalica topline na morsku vodu
    - Istraživanje i inovacije
    - Legislativa
  - Strategija plavog rasta

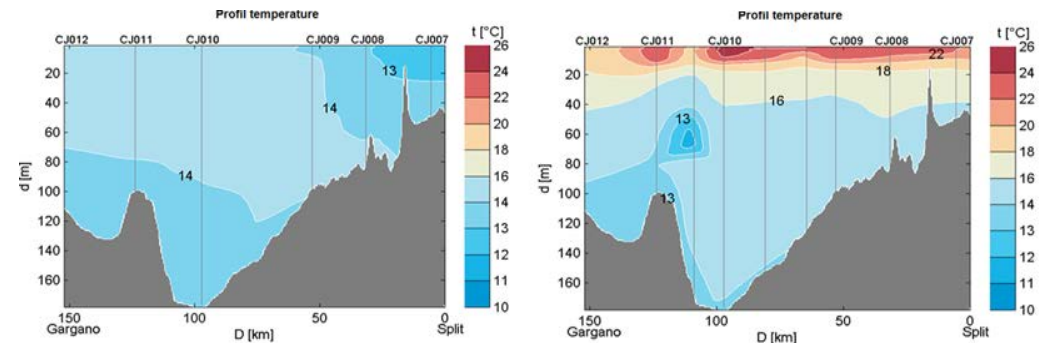
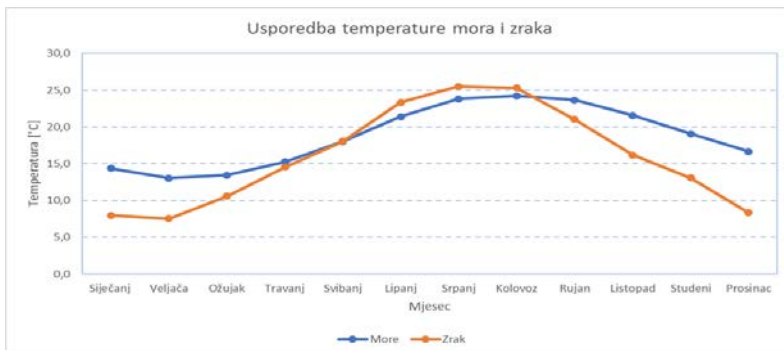
DIZALICE TOPLINE NA MORSKU VODU

Prednosti i nedostaci dizalnice topline morska voda-voda s obzirom na plinski bojler

Prednosti	Nedostaci
Niži troškovi pogona	Viši investicijski troškovi
Minimalno održavanje	Kompliciranija instalacija
Veća sigurnost pogona	Upitna održivost radne tvari
Smanjenje emisija stakleničkih plinova	Potrebne dozvole za instalaciju
Mogu se koristiti i za hlađenje	
Dugi životni vijek	

Prednosti i nedostaci dizalnice morska voda-voda s obzirom na dizalicu topline zrak-voda

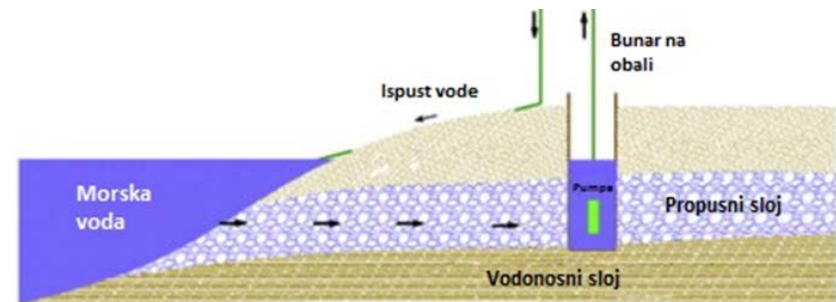
Prednosti	Nedostaci
Niži troškovi pogona	Viši investicijski troškovi
Veća stabilnost pogona	Kompliciranija instalacija
Niže emisije stakleničkih plinova	Češće održavanje
Konstantna efikasnost i pri vrlo niskim temperaturama zraka	Potrebne dozvole za instalaciju

ZAHVAT MORSKE VODE I DOZVOLE POTREBNE ZA NJENO ISKORIŠTAVANJE

- Nepravilna izvedba usisa
  - Stvaranje algi i školjaka unutar cijevi i izmjenjivača topline
    - Smanjenje efikasnosti
    - Začepljenje cijevi – prestanak rada dizalice topline
- Zatvorena petlja, direktni usis te bunar na obali
- Direktni usis
  - Koncesija za posebnu upotrebu morskog dobra
  - Zahtjev za koncesiju šalje se nadležnom tijelu od čijeg je interesa (grad, županija, država)
  - U slučaju dobivanja koncesije nadležno tijelo određuje naknadu
- Bunar na obali
  - Gleda se kao iskorištavanje površinskih voda
  - Zakon o vodama
  - 0,1 HRK/m³ morske vode

PILOT POSTROJENJE - CRIKVENICA

- Trenutno kotlovi na lož ulje
- Visokotemperaturna dizalica topline na morsku vodu
- Zagrijavanje bazena na morsku vodu volumena 128 m² i hidromasažnih kupki
- Potrebe za grijanjem 357.761,61 kWh/god
- Dizalica topline snage 50 kW godišnje će proizvesti 132.727 kWh toplinske energije
- Uštede u primarnoj energiji 112.297 kWh,
- Uštede emisija CO₂ 25.446 kgCO₂/kWh

Izračun ušteta pilot postrojenja u Crikvenici

Tehnologija	Učinkak	Faktor primarne energije	Faktor Emisija CO ₂ [kg CO ₂ /kWh]	Primarna energija kWh/god	Emisija CO ₂ [kg CO ₂ /kWh]
Kotao sada	0,8	1,138	0,23	508.926	117.053
Dizalica topline	2,8	1,614	0,235	76.508	17.979
Kotao kasnije	0,8	1,138	0,23	320.121	73.628
Uštede				112.297	25.446
Uštede				22,07%	21,74%

PILOT POSTROJENJE - DUBROVNIK

- Prva dizalica topline morska voda – voda instalirana osamdesetih godina prošlog stoljeća
- Zbog problema s održavanjem sustava instalirano ukupno 5 kotlova s elektrootpornim grijačima
- Za grijanje i hlađenje, analiza rađena samo za grijanje
- Potrebe grijanja 490.589 kWh/god
- Uštede u primarnoj energiji 517.019 kWh
- Uštede emisija CO₂ 121.401 kgCO₂/kWh

Izračun ušteta pilot postrojenja u Dubrovniku

Tehnologija	Učinak	Faktor primarne energije	Faktor Emisija CO ₂ [kg CO ₂ /kWh]	Primarna energija kWh/god	Emisija CO ₂ [kg CO ₂ /kWh]
Kotao	0,99	1,614	0,23	799.808	187.803
Dizalica topline	2,5	1,614	0,235	316.724	74.370
Uštede				483.084	113.433
Uštede				60,40%	60,40%

PILOT POSTROJENJE - ALEKSANDROPOLIS

- Trenutno kotlovi na lož ulje
- Potrebe grijanja 235.917 kWh
- Uštede u primarnoj energiji 125.315 kWh
- **Povećanje** emisija CO₂ za 126.922 kgCO₂/kWh
  - Zbog visokog udjela fosilnog goriva u proizvodnji električne energije

Izračun ušteta pilot postrojenja u Aleksandropolisu

Tehnologija	Učinak	Faktor primarne energije	Faktor Emisija CO ₂ [kg CO ₂ /kWh]	Primarna energija kWh/god	Emisija CO ₂ [kg CO ₂ /kWh]
Kotao	0,75	1,1	0,264	346.012	91.347
Dizalica topline	3,1	2,9	0,989	220.697	218.269
Uštede				125.315	-126.922
Uštede				36,22%	-138,94%

ZAKLJUČAK

- Predstavljen projekt SEADRION
- Razrađene prednosti i nedostaci dizalica topline na morsku
  - Imaju značajne prednosti u usporedbi s konvencionalnim plinskim bojlerom
  - U usporedbi s dizalicama topline zrak-voda imaju veću učinkovitost, ali i kompliciraniju izvedbu
- Bunar na obali posjeduje superiornost naspram direktnog usisa morske vode
- Proračunima utvrđeno kako će svaka izvedba pilot postrojenja dovesti do ušteda primarne energije
- **Neće svako pilot postrojenje dovesti do uštede stakleničkih plinova**
  - Razlog izrazito visok faktor emisija CO₂ u Grčkoj

HVALA NA POZORNOSTI !

Autori:

Tena Maruševac, Boris Ćosić, Neven Duić
Sveučilište u Zagrebu, Fakultet strojarstva i
brodogradnje

tena.marusevac@fsb.hr, boris.cosic@fsb.hr,
neven.duic@fsb.hr

